

Don't tell it, but show it

J. Thuring

Als dierenarts, tevens lid van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde, krijg ik praktisch elk jaar een kleurrijke periodiek toegestuurd (1). Deze keer een met de voor mij zeer aansprekende titel: 'Proces voor progress, samen werken aan dierenwelzijn'.

Verheug me dat andere disciplines zich ook actief, constructief en aantoonbaar bezig houden met welzijn van dieren en dat op een wetenschappelijke basis. Dat moet het uitgangspunt blijven bij voorstellen tot verbetering van de levensomstandigheden van dieren die wij houden. Deze uitgave is tot stand gekomen onder auspiciën van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie.

Bevindingen van onderzoeken, gericht op groeiend maatschappelijk belang en die direct of indirect tegen de proefdierkunde aanleunen komen hier aan bod. Ik tel er een twintigtal.

Mij spraken vooral aan: 'Vissen voelen pijn' en 'Konijnen knagen graag op stro en geperst hout (2,3).

Het verstrekken van hooi en/of een houtblokje werd geleidelijk usance als een middel van kooiverrijking bij konijnen in een proefdierkundige setting. De intenties van het hoger management bepaalden meestal wat er mocht worden toegepast. Bij een rondgang door konijnenkamers trof ik dan in bijna elk hok/bak een aangekloven stuk hout op het rooster of de bodem aan. De mate van aanvreten varieerde van kooi tot kooi. Ik vond dit strijdig met de algemene opvatting over hygiëne.

In deze publicatie worden initiators, argumentatie en resultaten van een onderzoek gepubliceerd. Het genoemde ministerie en het Productschap voor Pluimvee en Eieren financierden een onderzoek naar aanleiding van een vraag van de konijnenhouders, welk product het best te gebruiken als hokverrijking.

Kijk, dat vind ik een stimulerend breed maatschappelijk draagvlak. De Dierenbescherming bleek ook geïnteresseerd (dat is toch het minste wat je van deze organisatie mag verwachten). Het onderzoek werd uitgevoerd op een 200 voedsters tellend commercieel bedrijf, omdat Nederland niet meer over proefdieraccommodaties zou beschikken. Hebben ze wel ergens bij proefdierkundig Nederland aangeklopt? was mijn reactie.

Met 80 individueel gehuisveste zogende voedsters in verrijkte kooien met een hoogte van 60 cm en voorzien van een plateau werd het dierexperiment uitgevoerd. Ik denk dat het hier, wettelijk gezien, niet gaat om een dierexperiment; immers er komt geen extra ongerief aan te pas. Vijf groepen werden gevormd; een kreeg stro (de 1e), een ander (de 2e) vurenhouten blokjes (in de praktijk veel gebruikt als verrijkingsmateriaal staat er expliciet bij vermeld), een groep (de 3e) kreeg geperst hout (miscanthushout; speciaal voor dit doel op de markt gebracht). Een groep (de 4e) zowel stro als vurenhouten blokje en de vijfde groep, negatieve controle, kreeg niets van dit alles. Een bijgeplaatste foto geeft aan hoe het hout verstrekt werd; namelijk via een

houder hoog aan de zijwand bevestigd of hangend aan het plafond.

De conclusie luidt: van het aangeboden verrijkmateriaal werd het stro het meeste gebruikt door de voedsters vervolgens het geperste blokje hout. Het aangeboden vurenhouten blokje werd nauwelijks benut.

Bij een volgende worp werden weer vergelijkbare resultaten -nu wordt stro en geperst hout als even aantrekkelijk beschreven- gemeten.

Wat zegt de 'Sector': fijn dat verrijkmateriaal bijdraagt aan het verbeteren van het welzijn van commercieel gehouden konijnen maar draagt het ook bij aan een betere diergezondheid?

Ik denk dat ze bedoelen: een direct te meten gunstige bijdrage aan het resultaat, economisch gezien. Maar een beter(e) welzijn heeft toch een positief effect op de gezondheid en dat is toch al pure winst?

Litatuur

1. V-focus +, speciale uitgave: Dier & Welzijn, Wageningen UR Livestock Research en AgriMedia bv, nummer 5A, jrg 8, oktober 2011

2. Vissen voelen pijn, Wout Abbink, Hans van de Vis, Johanathan Roques, Gert Flik, blz. 30 e.v.

3. Konijnen knagen graag op stro en geperst hout, Jorine Rommers, Ingrid de Jong, blz. 42 e.v. «

